

### **S) Krav om at minst 50 % av arbeidede timer skal utføres av faglærte**

Ved utførelse av denne kontrakten skal minst 50 % av arbeidede timer innenfor fagområder som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk, håndverkertjenester og anleggsgartnerfaget, utføres av faglærte. Kravet gjelder samlet for alle utførende fag som omfattes av kontrakten, men det skal være minst én faglært i hvert av de aktuelle utførende bygg- og anleggsgagene som omfattes av bestemmelsen. For øvrig kan Leverandøren selv velge hvilke av kontraktens utførende bygg- og anleggsgag det skal benyttes faglærte i, med mindre annet er presisert av Oppdragsgiver.

Inntil én femtedel av kravet kan oppfylles ved at arbeid utføres av personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt, for første gang, etter kravene i Praksiskandidatordningen i opplæringslova, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØSland.

Som faglært regnes arbeidstaker med offentlig godkjent fag- eller svennebrev eller tilsvarende kompetanse som kan likestilles med fag- eller svennebrev innenfor det fagfelt arbeidstaker utfører arbeid. Leverandøren skal laste opp fagbrev eller tilsvarende dokumentasjon for faglært arbeidstaker i HMSREG.

På områder med lovkrav om bestemt fagutdanning og/eller autorisasjon, skal det kun benyttes personell som oppfyller slike krav. Faglærte i denne kategorien skal ikke medregnes når det føres oversikt over oppfylleelsesgraden (50 %) som nevnt i første ledd.

Dersom medvirkende arbeidere (unntatt lærlinger) hos Leverandøren eller underleverandører i løpet av kontraktsperioden består fagprøven og blir faglært, kan Oppdragsgiver og Leverandøren avtale at alle timene arbeideren har arbeidet på prosjektet for Oppdragsgiver blir godkjent som timer utført av faglærte.

Leverandøren skal, på forespørsel etter kontraktsinngåelsen, redegjøre for hvordan krav i denne bestemmelsen vil bli oppfylt, samt jevnlig oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfylleelsesgraden. Dersom Leverandøren ikke kan sannsynliggjøre at kravene vil bli oppfylt, må Leverandøren iverksette tiltak for å sikre riktig oppfyllelse av kontrakten. I sistnevnte tilfeller, skal en forpliktende tiltaksplan fremlegges for Oppdragsgiver snarest mulig.

Ved kontraktsavslutning skal det på forespørsel fremlegges oversikt over antall timer som er utført av faglærte. Timelister skal fremlegges på forespørsel. Leverandøren skal levere sluttrapport som dokumenterer at Leverandøren har oppfylt kontraktskravet.

Ved brudd på bestemmelsen, eller der det er klart at slikt mislighold vil inntreffe, kan Oppdragsgiver holde tilbake inntil 1 prosent av kontraktssummen inntil forholdet er rettet.

Ved brudd på denne bestemmelsen har Oppdragsgiver også rett til å ilegge et forholdsmessig gebyr og/eller forholdsmessig avkorte vederlaget til Leverandøren med et beløp på inntil 1 prosent av kontraktssummen. I vurderingen av hva som er forholdsmessig, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Oppdragsgiver.

Ved vesentlig mislighold, eller dersom det er klart at slikt mislighold vil inntreffe, kan Oppdragsgiver heve avtalen. Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert Leverandørens kontrakter med underleverandører.

### **Kommentar**

*For å sikre kvalitet i arbeidet og fremme en seriøs bransje stilles det krav om at minst 50 % av arbeidet skal være utført av faglærte arbeidere. Det antas at dette også reduserer muligheten for at leverandørene utnytter sårbare arbeidere som ikke har kunnskap om faget eller arbeidstakerrettighetene. Tilstedeværende faglærte er også en forutsetning i utdanningen av lærlinger, ettersom lærlinger må veiledes og følges opp av faglærte.*

*Det foreslås å presisere at kravet gjelder samlet for de utførende bygge- og anleggsfagene, men slik at det likevel skal være minst én faglært i hvert av de utførende bygge- og anleggsfagene som teller med i beregningen av 50 %-kravet, dersom ikke oppdragsgiver har sagt noe annet. Det foreslås at leverandørene skal pålegges å laste opp fagbrev eller tilsvarende dokumentasjon i HMSREG. Dette vil gjøre det enklere å kontrollere at arbeidere som leverandørene registrerer som faglærte, faktisk er faglærte.*

*For å legge til rette for økt andel faglærte, foreslås det at timer som er jobbet av arbeidere som i løpet av kontraktsperioden blir faglært, kan inngå i oppfyllelsen av kravet på 50 %. Dette må avtales mellom oppdragsgiver og leverandør, og vil medføre en manuell kontraktsoppfølgingsoppgave for kontraktsoppfølger.*

*Det foreslås en ny sanksjon med adgang for oppdragsgiver til å ilegge et forholdsmessig gebyr og/eller forholdsmessig avkortning av vederlaget ved leverandørens brudd på bestemmelsen.*